

Z přátelských kruhů.

Z WILBER, Nebr. — Čtená redakce! Tak již zase píši do milého mi "Pokroku." Chei dnes psáti o něčem, co bude jistě čtenář "Pokroku" zajímat. Mám tam za mořem přátele, kteří — v pravém slova smyslu — neutleli před vojnou tak jako já a kteří nyní odvádějí daň z krve tam dole v Bosně, Dalmácii, Tyrolsku a jinde. Dnes je málo vojáků, kteří alespoň v Čechách zůstanou, jsou tam v těch horách mezi nevládnými lidmi, kteří na rakouského vojáka hledí jako na vetřelce a proto se k němu i tak chovají, ačkoliv chuděrka-voják sám jest většim ještě otrokem nežli oni, kteří také vzpomínají na své domovy. Sám voják lidí těch nikdy neviděl, nikdy mu také nepřekáželi, ale přece jen se jich musí strašit, jakoby to barevné sukno, jež má na sobě, dělalo z něho nepřitele těch opálených obyvatelů hor a roklin. "Nesmíme ani jít o samotě bezstarostně, mohlo by se kdesi něco blýsknout a my toho pykat," tak mi psala jedna z těch obětí militarismu. A dále psal mi přítel ten o letošních jejich manévrech, což myslím, bude čtenář "Pokroku" zajímat, zvláště nyní, kdy je ta naše planeta na všech stranách tak rozbořena válečným vřemem, kteréž, nikdo neví, kam až povede. "Kdybych Ti měl všechno vypsat," tak mi píše přítel, "co voják musí zkusit v manévrech tam na rovinách, natož pak zde v horách, tu bych k tomu musl mít celé knihy. To je útrap, svízěl až na smrt a pro nic za nic, jen aby ti velel páni si mohli hrát na vojákování a aby ti zbytečně největší páni měli co dělat a neměli tak dlouhé chvíle. Proto jen asi jsou ty vysluňující manéry, aby ti velel měli jakousi zábavu, kteráž však těm nejmenším přináší nemoce a mnohdy i smrt. Vyšli jsme z Kotoru de-sátého srpna, celý měsíc jsme musli lézt s hory na horu, běhat jako zbeřili, at už jsme hnali útokem aneb ustupovali, a to s celou výzbrojí a výpravou jako do války, kteráž výzbroj a výprava váží pár kilo, kteréž se zlořečeně pronesou, když sám voják už je vysílen, tak že se nemůže ani hnouti. Já, jako u pionýrů, musil jsem se svým oddílem stavět stany, aby se vojsko mělo kde ubytovat. Zde to není jako tam nahore — jít k sedlákovu a napsat na vrata, tolik lidí sem a tolik tam. Dělal jsem pochody až třicet osm kilometrů za den, což ovšem není tak hrozné na rovinách, ale zde, v těch horách, kde to jde nahoru a dolů, jest to něco jiného. A při tom vedro až paděnat osm stupňů C. A kdo jasně pováží, co to je lézt s teletem na zádech na hory až osmánet set metrů vysoké, ten zajistě uzná, co jest to býti vojákem v manévrech. Vábec, musil jsem dělat vše jako v čas války a zdálo se, jako by bylo všude plno Turků neb Taliánů, ačkoliv nepřítel ve skutečnosti byl tak ubohý a zbytečně týraný jako my. — Něco se musí připravovat. Zde je to dobře znát a my jsme dělali "Uebungy" poněvadž na černo-horských hranicích, asi 190 km. od Kotoru vzdálených. Zde život je pouhé nic — čehož jsem byl já sám svědkem. Jeden officir pozoroval cvičení a dával rozkazy, stoje na cestě, která jest na půl rakouská a na půl černo-horská. Aby snad lépe viděl, důstojník ten couval, až překročil asi na tři kroky na půdu Černé Hory. Tam však bylo na stráž asi padesát černo-horských vojáků a jeden důstojník vytáhl revolver a střelil po něm. Než jeden náš voják, "naláčlovav" ostrý náboj, kterých jsme měl každý ast třicet, milého důstojníka toho zastřelil. My jsme mysleli, že z toho povstane nějaká sarvatha — ale nás bylo více a proto se nás snad báli. — Nebylo z toho nic, pokud já vím, a jestliže snad bylo, toho jsme se my mali nedověděti. A při tom všem, kdyby alespoň nebyl hlad a zvláště ne žízeň. Co je to za děsnou trýsně, uiti strašnou žízeň a při tom podstoupit takovou námahu. Skoro všude jsme musli vodu kupovat a utušky jsme si ani koupit nemohli. V jednom místě musli jsme platit za lince vody až jednu korunu a voda to vůbec nebyla, byla to špiná, ko-

rou nám lékaři zakázali pít. Ale co to bylo platno — v minutě nezbylo nikde ani jediné kapky. — Zakázali a jinou nedali! Jednou jsme dostali za čtyři dny dvakrát "menáž" a dvakrát komisařek, ale voda nikde. A proč? Pro nic — jen aby bylo vojákování, proto musí tolik tisíce lidí zkoušet! A to vše jest ještě oslazováno tou pověstnou disciplinou. V tom vedru jsme jeden čas po celé tři dny vody ani neviděli, až čtvrtý den přišel veliký liják, načež jsme pili nějaký čas z kaluže, kde jakáků byla, a k tomu jsme dostali jen asi 160 deka komisařku a vodu až čtvrtý den. A to vše musí člověk zkoušet jen proto, že se narodil v Rakousku a že nemá on ani otec jeho tisíce korun. Hnali jsme též útokem na vršek či na horu — do takové stráně — "kalupem," až nás polovice padla vysílením. A nebohý nepřítel byl na tom ještě hůře — mnoho vojáků zaplatilo to smrtí. Vidíš, tak asi ta vojna vypadá. Nemáš čeho litovat atd." — Mnoho štěstí vám přeje

Fr. Mstiboj Dejml.

Z THROOP, Pa. — Čtená redakce! Prosim za uveřejnění několika těchto řádků. Prvně se zmíním o počasí, jaké zde panuje. Dne 2. listopadu jsme zde měli sněhovou vánici, pak zase mrazy a právě dnes, v neděli, 12. listopadu, přišlo nám zde celé odpoledne a k večeru začal foukat tak prudký severák, že ty domy, kdyby byly papírové, létaly by v povětří jako ty aeroplány. Dne 4. listopadu ustrojili jsme malou hostinu — byl svátek Karla Bor. a tu otec pozval svého kamaráda Karla Dolečka, aby se přišel s námi pobavit. On přislíbil, že jistě přijde. Když ale dlouho nepřicházel, mysleli jsme si, že na to zapomněl, než on splnil svůj slib. Bylo již asi půl sedmé hodiny večer, kdy se dostavil, avšak ne sám. Přišel ještě s jedním krajanem, p. Jos. Šípkem, a takto nám poskytl příležitost s ním se seznámit. Přišel jako dva vandrovníci — pan Šípek nesl nějaký "pingl" a pan Doleček hůl. Pana Dolečka poznali jsme ihned po hlase, třebaže jej přeměnil. Když přišli, zaklepal na dveře, pan Doleček jaksi divně pozdravil a pak spustil: — "Přivedl jsem k vám krajana, právě dnes přibyl ze staré vlasti, pochází od Uberského Hradiště — mohli byste mu dáti nocleh? Já bych mu nocleh dal, avšak nemám tam pro něj místa a tož jsem přišel k vám." Pan Šípek stál u dveří velmi zkroušeně, jako by to byla skutečná pravda. — "Ale co pak na tom! Kdyby přišlo třeba tučet krajanů, tak jim dám nocleh!" pravil otec. Pak jsme si potřáslí srdce a pravice a zábava začala. Na přivítanou zahráli jsme jim na gramofon "Kde domov můj?" a při tom jsme se dali všichni do zpěvu, načež mnoho žertovných kousků následovalo. Pak přineseny na stůl zákusky. — Po náležitém občerstvení dali jsme se do hry "domino." Když pak bylo to pívko ze sklepa stále přinášeno, tu pan Doleček pravil mému otci: "To bych rád chtěl vědět, odkud tu medicínu pořád bereš?" — "Ale, kamaráde, já mám ve sklepe kravičku, tož ji vždycky podojím, ale musím při tom čarovat — na místo mléka přináším pivo a je to hotovo!" — Bylo již přes půldruhé hodiny ráno, když naši hosté odešli. Pan Doleček je od nás vzdálen pouze čtvrt hodiny, avšak hůře bylo pro p. Šípka, který bydlí až v Pine Brook, asi čtvrt hodiny od Seranton, Pa. — Jelikož již žádná kára nešla, musel jít pěšky až domů. Druhý den jsme se dozvěděli, že přišel domů za hodinu a několik minut, ale práhl jako — švec. S pozdravem Louis Sekora.

Z BRAINARD, Nebr. — Čtená redakce! Dostávám mnoho stížností ze staré vlasti na blázně časy, jak na úroda tak i na útrapy politické. Inu, Slováků se stane největším kříž, který sám na bedra si uvalí. Já jsem psal často svým přátelům, aby opustili to hrozné útrap a aby šli sem. Jim se zdálo, že je míňm povolati do země otroctví. "Doma je doma," říkali. Nuže, upříte si to a jděte a tím do mlýna, co tam za to dostanete. Známs dobře ty drabé matičky, jež ve staré vlasti býly nazývály. Víš, máš sestru? — "Já jsem v úrodné zemi a čítám"

každě ráno na rořate a to v Americe není!" Známs lidi, kteří kdyby měli dělat a trpět bídu zde jako ji trpí lid ve staré vlasti, že by dělali hrozný rámus, ale, že to je v Čechách, je to tak dobře. — Když jsem chodil se svou švakrovou na mlát po pás sněhem až dvě míle, museli jsme brzy vstávat a za to vše dostávali jsme 20 krejcarů denně (asi 8 centů zdejšých), tedy 1 zl. 20 kr. za týden. Co za to mohl člověk koupit? — Tabák, trochu soli, jen drobet mouky a zase nová bída na člověka čekala. Měli jsme 14 roků službu za 14 zlatých ročně a když se vdávala, měla uhošpodařeno 100 zlatých. Jakou radost měla, co si vysloužila. A nikdy nestonala na slepé střevo, bylať jako kůň. Toho by zdejší fíflenyk nedokázaly, zde jest moe ženských, jimž vedení domácnosti působí hroznou obtíž. Než musím poulnu, abych, jak se říká, neupadl. Mluvit pravdu vždy se nebojí. — Mluvil jsem o tom s člověkem, který už byl dvakrát ve staré vlasti a zase pojedl. Řekl mi, co on o tom soudí: "Zde je lépe pro lid dělnický a pracovní, ješto má naději, že si může časem pomoci, kdežto ve staré vlasti málo komu se to podaří. Co zde máme těch šťastných, kteří mají a nemějí. — Jeden z nich povídal, že otec jeho nemohl tam zaplatit nájem z malého domku a vedl život otročský, kdežto on zde získal tolik, že by mohl nyní koupit panství za \$100,000." A je tomu skutečně tak. Známs rodiče, kteří kromě 12 až 13 dítek nepřivezli sebou sem ničeho a dnes mají dost pro sebe i pro všechny své dítky. Pane Fiedler a pane Klemente od Weston, pomozte mi dosvědčit pravdu toho, co tuto píši. Líbila se mi vaše práce a šetrnost a dostalo se vám odměny za vaše namáhání. Něčim podobným nemůže se pochlibit nikdo ve staré vlasti. Já sám na příklad nejsem z tak špatného kraje. Vesnice naše čítala 90 čísel a bylo tam 22 sedláků. Kdo tam má 80 akrů, co jest už "velký grunt," tomu se říká pane a pane. (Jak pak bychom měli zde říkat našemu kováři, který sem přivezl jen své ruce a nyní má svých 24 osmdesátě?) Ve vesnici té žije nejméně 450 až 500 lidí, počítaje průměrně 5 osob na jedno číslo. A z těch je mnoho, kteří nemají žádné pole a když konsek pole rentuje, přijde mu to hezky draho, neboť musí dost hnojit, mít krávu a stelivo a tak mu mnohdy nezbyvá, než aby si nevšímal sedmého přikázání, nýbrž aby kradl jako straka. Nu a takový bude snad chvátit starou vlast. A co těch žebráků tam denně přejde, tak že si dveře podávají! My jsme bídu neměli. Osm z nás bylo tak šťastných, že měli své malé živnosti až o 30 akrech zdejších asi ve 20 kouskách — a dluh po dědovi za 40 roků není podnes zaplacen. Je to drabá máti ta česká vlast, která vyhání svoje děti do ciziny! Mnoho by se dalo o tom psát, ale postačí pouhé podotknouti, komu se kde líbí, at tam zůstané, láska mnoho zmůže. V úctě Jos. Kastl.

Kalendáře

Pečirkovy, vojenské, Humoristické a jiné, pro rok 1912, zasílá za 25c

Centrální knihkupectví Brodský & Sovák,
302 East 72nd Street, New York, N. Y.

svého vydělat cent, leda by přehledáme. Redakci pak přeji hojnost správných odběratelů. Na zdar!

Jos. J. Rosypal.

Starému příteli, který o léta se osvědčoval, musíme zůstatí věrni. Máme-li zastaralé nachlazení, pak nesmíme zkoušetí všechny možné prostředky, nýbrž nutno tu hned sáhnutí k výborně osvědčenému "Pain Expeller"-u. Natřeme-li si silné krk, prsa a chodidla, v krátkém čase poznáme blahodárný účinek. Možno pak "Pain Expeller" v Americe obdržeti ve všech lékárnách po 25 centů láhev. Nutno však při tom dáti pozor na ochrannou známku kotva.

Česko-Americký Venkov, nejlepší hospodářský časopis, obdržeti můžete a se naň předplatiti u jednatelů p. Jos. Stěrby. Pouštím roce opět na tomto místě ze \$1.00 ročně, do Čech \$1.75.

SEVERO-NEMECKÝ LLOYD

Pravidelná poštovní a paroplavební doprava

z Baltimore do Brémen

primo po nových dvostrubových poštovních parnicích od 7,800 do 10,000 tun nosnosti:

Rhein, Main, Neckar, Cassell, Breslau, Koeln, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz

II. kajuta z Baltimore do Brémen od \$57.⁵⁰ nahoru

Tyto parníky mají pouze jednu třídou kajutni, která označena je II. kajuta.

Vše jmenované parníky jsou výhradně nové, výtečně zbudované a silnoby zařízené, pokoje kajutni na palubě. Elektrické osvětlení ve všech prostorách. Další správy podávají generální jednatelé:

aneb jejich zástupci v zemi.

A. SCHUMACHER & CO., No. 7 S. Gay St., Baltimore, Md.
H. CLAUSENIUS & CO., 95 Dearborn Str., Chicago, Ill.

ZDARMA! Opatřte si SEVERŮV KALEN-DÁŘ A DOMÁCÍ LÉKAŘ NA R. 1912. Váš nejbližší lékárník neb obchodník léky vám ochotně poslouží výtiskem ve Vaší řeči. Požádejte o jeden.

SEVERŮV BALSÁM PRO PLÍCE

Pomáhá když trápí

těžký a suchý kašel,
hlenovitý a sípavý kašel,
ranní nebo noční kašel,
zastaralý nebo tvrdšíjný kašel.

Bezpečný lék pro děti i dospělé

Prinášá žádoucí úlevu při nastuzení, zápalu průdušek, zaji-kavém kašli, falečném záškrtu dítě (croup), chraptivosti a při podobných obtížích dýchadel.

Vždy spolehlivý.

Vždy působivý.

Zkušení lidé dávají tomuto léku přednost před každým jiným prostředkem.

Obdžíte jej kdekoliv je lékárna neb obchod s léky.

Dvoji velikosti: 25 a 50 centů.

Řekněte "NE", když se Vám nabídní nějaký jiný lék místo tohoto.

Porada lékařská udílí se zdarma.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA